

หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเป็นแพทย์ผู้มีความรู้ความชำนาญ
ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาโสตวิทยา และโสตประสาทวิทยา
ภาควิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
และฝ่ายโสต ศอ นาสิกวิทยา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

1. ชื่อหลักสูตร

- (ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเป็นแพทย์ผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบ
วิชาชีพเวชกรรม อนุสาขาโสตวิทยา และโสตประสาทวิทยา
- (ภาษาอังกฤษ) Fellowship Training Program in Otology and Neurotology

2. ชื่อประกาศนียบัตร

- (ภาษาไทย) ประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
อนุสาขาโสตวิทยา และโสตประสาทวิทยา
- (ภาษาอังกฤษ) Certificate of Otology and Neurotology Fellowship

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยโสตประสาทวิทยา ภาควิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

4. หลักการและเหตุผล

ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางการได้ยิน ประสาทหูเสื่อม หรือเวียนศีรษะ ที่รอรับการบริการมีอยู่
เป็นจำนวนมาก และจำเป็นต้องอาศัยแพทย์ที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษมาดูแล ในปัจจุบันฝ่ายยัง
ขาดโสต ศอ นาสิกแพทย์ ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานี้ จึงต้องพัฒนาการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน
ต่อยอดเฉพาะทางของสาขานี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการผู้ป่วยของโรงพยาบาล

5. วัตถุประสงค์

- 5.1 เพิ่มพูนความรู้ความสามารถของแพทย์ผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้านการรักษาโรคทาง
โสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
- 5.2 สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่แพทย์ประจำบ้าน นิสิตแพทย์
- 5.3 เสริมสร้างศักยภาพของแพทย์ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความ
รับผิดชอบ ใฝ่รู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิจารณญาณที่ดี
- 5.4 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริการผู้ป่วยทางด้านโสตวิทยา และโสตประสาทวิทยา

6. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

- 6.1 เป็นแพทย์ที่ได้รับใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา และ

6.2 เป็นแพทย์ที่ได้รับวุฒิบัตร หรือหนังสืออนุมัติ แสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาโสต ศอ นาสิกวิทยา จากแพทยสภา หรือผ่านการอบรมหลักสูตรแพทย์ประจำบ้านสาขาโสต ศอ นาสิกวิทยา ในสถาบันที่แพทยสภารับรอง และกำลังรอสอบวุฒิบัตร หรือหนังสืออนุมัติ

7. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1 คน/ปี

8. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

1 ปี

9. คณาจารย์

คณาจารย์หน่วยโสตประสาทวิทยา ภาควิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

10. เนื้อหาหลักสูตร

เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรม ผู้ผ่านการฝึกอบรม ควรมีความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

10.1 ความรู้พื้นฐาน

10.1.1 Surgical anatomy of the ear and temporal bone

10.1.2 Anatomy and physiology of auditory system

10.1.3 Anatomy and physiology of vestibular system

10.1.4 Basic knowledge in surgical oncology, radiation therapy and chemotherapy

10.1.5 Basic knowledge in diagnostic images of the ear and temporal bone

10.2 ความรู้ด้าน Otology and Neurotology

10.2.1 Pathology of diseases of the ear and temporal bone including congenital anomaly, trauma, tumour and infection

10.2.2 How to examine, diagnose and treat these conditions

10.2.3 Surgical management for conductive hearing loss (tympanoplasty with or without mastoidectomy, ossicular chain reconstruction, stapes surgery, etc.)

10.2.4 Surgical management for profound deafness (cochlear implantation)

10.2.5 Surgical treatment for vertigo (gentamicin ablation, endolymphatic sac surgery, labyrinthectomy, vestibular neurectomy, posterior semicircular canal occlusion)

10.2.6 Skull base surgery (acoustic tumor removal, infratemporal fossa approach for glomus tumour, etc.)

10.2.7 Facial nerve disorders (diagnosis and management)

10.3 ความสามารถในการปฏิบัติการต่าง ๆ

สามารถให้การวินิจฉัยโดยอาศัยการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ และการแปลผล เพื่อการวินิจฉัยโรค

10.3.1 การตรวจทดสอบการได้ยิน

- behavioral audiometry
- acoustic impedance
- otoacoustic emission
- evoked response audiometry (electrocochleography, auditory brainstem response, middle latency response, late latency response)

10.3.2 การทดสอบระบบการทรงตัว

- electronystagmography
- rotary chair testing
- posturography

10.3.3 การทดสอบ facial nerve

- topographic test
- electrical test (Hilger test, MST, ENoG, EMG)

10.4 การฝึกปฏิบัติการผ่าตัดในห้องปฏิบัติการ (Temporal bone lab)

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะกายวิภาคของหู กระดูกมาสตอยด์ และฐานกะโหลกศีรษะ และฝึกฝนความชำนาญก่อนที่จะผ่าตัดในผู้ป่วยจริง

11. ประสบการณ์การเรียนรู้

11.1 ด้านการบริการ

11.1.1 ปฏิบัติงานตรวจรักษาผู้ป่วยนอกในคลินิกโสตประสาทวิทยา สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

11.1.2 ผ่าตัด และช่วยผ่าตัด สัปดาห์ละ 2 วัน

11.1.3 ดูแลรักษาผู้ป่วยใน

11.1.4 รับผิดชอบ และดูแลรักษาผู้ป่วยที่ส่งมาปรึกษา ทั้งผู้ป่วยฉุกเฉินและไม่ฉุกเฉิน และรายงานอาจารย์ประจำหน่วย

11.2 ด้านวิชาการ

11.2.1 เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของภาควิชา และของหน่วย เช่น

- Grand round สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- Journal club สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- X-ray conference เดือนละ 1 ครั้ง

11.2.2 จัดทำ journal club เดือนละ 1 ครั้ง, topic discussion และ case conference เดือนละ 1 ครั้ง

11.2.3 Elective ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องด้วยความเห็นชอบจากภาควิชา เป็นเวลา 1 เดือน

11.2.4 ร่วมกิจกรรมทางวิชาการของราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์

11.3 การวิจัย

11.3.1 มีผลงานวิจัยที่มีคุณค่าอย่างน้อย 1 เรื่อง

11.3.2 นำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการ

12. เกณฑ์การประเมิน

12.1 ต้องมีเวลาปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 11 เดือน

12.2 ผ่านการประเมินการดูแลผู้ป่วยด้าน clinical skill, knowledge, performance, responsibility, ethics และ human relationship จากคณาจารย์หน่วยโสตประสาทวิทยา โดยความเห็นร่วมจากคณาจารย์สมทบของภาควิชา

12.3 สอบผ่านการสอบข้อเขียนได้คะแนนไม่น้อยกว่า 60%

12.4 สอบผ่านการสอบสัมภาษณ์ตามที่หน่วยโสตประสาทวิทยากำหนด

12.5 ทำงานวิจัยที่มีคุณภาพ

13. คุณวุฒิ

ผู้ผ่านการประเมินจะได้รับประกาศนียบัตรจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
